

**การประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง
กรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗
Competency Evaluation Training Program for Core Model: Case Study
of 7th Anti Aircraft Artillery Battalion Drug Addict Rehabilitation Center**

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: ๒ ก.ค.๖๑
วันที่แก้ไขบทความ: ๓๐ พ.ค.๖๒
วันที่ตอบรับบทความ: ๗ มิ.ย.๖๒

นภดล อุดมประเสริฐกุล^๑
Noppadol Udomprasertkul^๑
ชัยฤกษ์ แก้วพรหมมาลัย^๒
Chairirk Keawpromman^๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๒) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก่อนและหลังเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และ ๓) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ โดยทำการศึกษาผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด กรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บข้อมูลประชากรจำนวน ๒๐๐ คน

^{๑, ๒} คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Business Administration Kasetsart University

^๑ E-mail: Nop4859@gmail.com

^๒ E-mail: Chairirkk@yahoo.com

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐาน แกนกลางจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการประเมินผลหลักสูตร คือ สถานภาพสมรส ภูมิหลังทางสังคม และสภาพจิตใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านความรู้สารเสพติด และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด และด้านทักษะอาชีพ ทั้ง ๓ ด้าน มีประสิทธิผลครั้งหลังมากกว่าก่อนเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

คำสำคัญ: การประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรม, ศูนย์วิวัฒน์พลเมือง

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the competency evaluation training program for core model: case study of 7th anti-aircraft artillery battalion drug addict rehabilitation center categorized by personal characteristics. 2) to study drug addict's competency before and after the rehabilitation program. 3) to study drug addict's competency after rehabilitation program influencing competency evaluation training program for core model: case study of 7th anti-aircraft artillery battalion drug addict rehabilitation center. The study participants were drug rehabilitation therapists. The 7th anti-aircraft artillery battalion drug addict rehabilitation center in Bangkok has collected 200 people.

The research results found that the difference of personal characteristics had affected to Competency Evaluation Training Program for Core Model in terms of marital status, social

background and mental health at 0.05 significantly statistic level. The drug addict's competency after rehabilitation program was more effective than before the rehabilitation program at 0.05 significantly statistic level. And the drug addict's competency influenced incompetency evaluation training program for core model in terms of context, input, process and output.

Keywords: Competency Evaluation Training Program, Drug Addict Rehabilitation Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในระดับประเทศ เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จิตวิทยา และเทคโนโลยี ส่งผลให้โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ขาดความสมดุลในการพัฒนา สถาบันหลักทางสังคมหลายสถาบันเกิดความอ่อนแอ ซึ่งเป็นช่องว่างทำให้ปัญหาเสพติดแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดไม่ว่าจะเป็นนายทุนผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้นำเข้า และส่งออกยาเสพติด อาศัยผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นำยาเสพติดทั้งที่มีอยู่เดิม และชนิดใหม่เข้ามาเผยแพร่กับประชาชนแต่ละกลุ่ม ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญต่อการพัฒนา นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อไปยังปัญหาอื่น ๆ เช่น อาชญากรรม การฟอกเงิน การทุจริตคอร์รัปชัน การทำลายศักยภาพของประชากรที่ก่อให้เกิดความสูญเสียด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่เป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต การแพร่ระบาดของยาเสพติดจึงเป็นปัญหาสำคัญที่สังคมต้องตระหนักและเป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติที่ต้องร่วมมือร่วมใจในการป้องกัน รัฐบาลได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระเร่งด่วนของชาติที่ต้องรีบเร่งดำเนินการ ด้วยกรณีศึกษาของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ตามแผนประชารัฐ โดยมีเป้าหมาย คือ การขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมโดยสิ้นเชิง

รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการเอาชนะยาเสพติด ด้วยการตัดวงจรปัญหา ๓ วงจร ได้แก่ ควบคุมตัวยาเสพติด แก้ปัญหาผู้ติดยาเสพติดและป้องกันการติดยาเสพติด โดยในส่วนของทางการแก้ปัญหาผู้ติดยาเสพติดได้ตัดวงจรผู้เสพออกจากผู้ค้า ด้วยการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕ โดยสาระสำคัญ คือ ทำลายโครงสร้างของปัญหายาเสพติดโดยการแยกผู้ติดยาเสพติดออกมาบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งโดยระบบสมัครใจ และระบบบังคับบำบัด ตลอดจนให้มีการติดตามช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพ โดยการให้ทรัพยากรของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของราชการและเอกชน เพื่อให้ผู้เสพยาเสพติดมีโอกาสดำเนินการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพและคุณภาพอย่างทั่วถึง รวมทั้งกำหนดให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน ยึดถือว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นภารกิจเร่งด่วนและเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะต้องร่วมกันแก้ปัญหาให้สำเร็จผล

ดังนั้น กองทัพบก ในฐานะหน่วยงานของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและสนับสนุนในการแก้ปัญหา ยาเสพติด เนื่องจากกองทัพบกมีความพร้อมในการปฏิบัติการ ทั้งยุทธโศปกรณ์ และกำลังพล โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดแห่งชาติ ทั้งในด้านการป้องกันการปราบปราม และการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทั้งแบบสมัครใจ และแบบควบคุมตัวไม่เข้มงวด ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ทางกองทัพบกได้ดำเนินการจัดโครงการ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

ซึ่งเมื่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ จะได้รับความรู้ความเข้าใจ และได้ทักษะการปฏิบัติตัวในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในทางที่ถูกต้อง ไม่เป็นปัญหาต่อสังคมและสามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดของตนเองได้ ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่

ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง กรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เสนอต่อผู้บังคับบัญชา รวมทั้งเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบเป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผน และพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมาย หรือใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง กรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗

๒. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก่อนและหลังเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๓. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางกรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗

สมมติฐาน

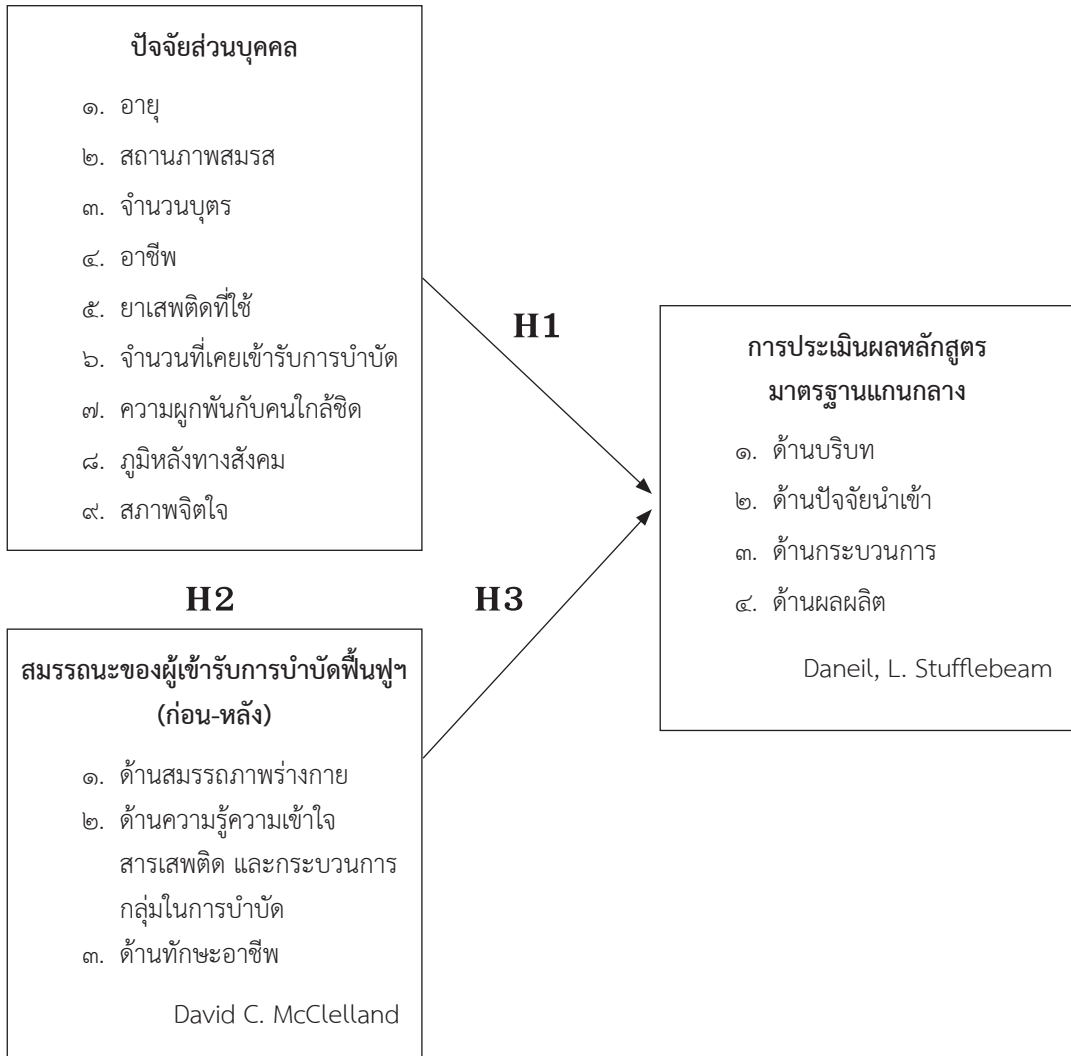
สมมติฐานที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง

สมมติฐานที่ ๒ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก่อนและหลังแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการประเมินผลการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

ภาพ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางกรณีศึกษาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ ครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ด้วยวิธีการสำรวจเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในเรื่องการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้เข้ารับการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัวไม่เข้มงวด ของศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ ประจำปี ๒๕๖๑ โดยประชากรทั้งหมดจะเป็นผู้เข้ารับการรักษาในห้วงเวลาเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๑ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๐๐ นาย

๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรบหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ ใช้เวลาในการค้นคว้าหาข้อมูล ตรวจสอบเอกสารรวบรวมข้อมูล และสรุปผล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๖ เดือน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลสมรรถนะการฝึกอบรบหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ ซึ่งได้ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๗ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถาม โดยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๗ ข้อ ได้แก่ อายุ, สถานภาพสมรส, จำนวนบุตร, อาชีพ, ยาเสพติดที่ใช้, จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการบำบัด และความผูกพันกับคนใกล้ชิด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินภูมิหลังทางสังคม เป็นแบบประเมินภูมิหลังในด้านต่าง ๆ จากข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับผู้เข้ารับการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินว่าผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีองค์ประกอบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในระดับใด มีลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแยกหัวข้อประเมิน ๑๓ หัวข้อ ประกอบด้วย

๑. ประวัติครอบครัว
๒. การศึกษา

๓. อาชีพ

๔. ฐานะทางการเงิน

๕. นิสัยและความประพฤติ

๖. เพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิด

๗. สุขภาพร่างกาย

๘. ประวัติการกระทำความผิด

๙. พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

๑๐. ปัญหาจากการใช้สารเสพติด

๑๑. พฤติกรรมรับจ้างซื้อหรือจำหน่ายสารเสพติด

๑๒. การบำบัดรักษาเสพติด

๑๓. สภาพแวดล้อม

ส่วนที่ ๓ แบบทดสอบดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย ฉบับสมบูรณ์ ๕๕ ข้อ ปี พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นแบบทดสอบวัดสุขภาพจิต เพื่อประเมินว่าผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีสุขภาพจิตอยู่ในกลุ่มใด มีลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบบสอบถามประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ

๑. สภาพจิตใจ

๒. สมรรถภาพของจิตใจ

๓. คุณภาพของจิตใจ

๔. ปัจจัยสนับสนุน

ส่วนที่ ๔ แบบประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง เป็นแบบประเมินวิเคราะห์หลักสูตรการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในมุมมองของผู้เข้ารับการบำบัด มีลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งหัวข้อประเมิน ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านบริบท จำนวน ๒ ข้อ

๒. ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน ๘ ข้อ

๓. ด้านกระบวนการ จำนวน ๖ ข้อ

๔. ด้านผลผลิต จำนวน ๒ ข้อ

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านสมรรถภาพ
ทางกายก่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๘๖.๖๘ (S.D. = 9.23) และ
กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านสมรรถภาพทางกายหลัง
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๖๕.๒๕ (S.D. = 11.25) เมื่อเปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนน
สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติด ด้านสมรรถภาพทางกาย หลังมากกว่าก่อน

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านความรู้
ความเข้าใจสารเสพติดและกระบวนการกลุ่มในการบำบัดก่อน
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๑ (S.D. = 0.64) และกลุ่มตัวอย่าง
มีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติด ด้านความรู้ ความเข้าใจสารเสพติดและ
กระบวนการกลุ่มในการบำบัดหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๘
(S.D. = 0.15) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
พบว่า ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕
โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัด
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านความรู้ ความเข้าใจ
สารเสพติด และกระบวนการกลุ่มในการบำบัดหลังมากกว่า
สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติด ด้านความรู้ ความเข้าใจสารเสพติด และ
กระบวนการกลุ่มในการบำบัดก่อน

กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านทักษะ
ด้านอาชีพก่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๑๕ (S.D. = 0.66)
และกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัด
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ด้านทักษะด้านอาชีพหลัง
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๘ (S.D. = 0.17) เมื่อเปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนน
สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติด ด้านทักษะด้านอาชีพมากกว่าสมรรถนะของ
ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้าน
ทักษะด้านอาชีพก่อน

๓. สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติดส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐาน
แกนกลาง

การทดสอบสมมติฐานในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้
นำตัวแปรอิสระ คือ ด้านสมรรถภาพร่างกาย ด้านความรู้
ความเข้าใจสารเสพติด และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด
และด้านทักษะอาชีพ มาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาว่าปัจจัย
ต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐาน
แกนกลางหรือไม่ และตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อการประเมิน
ผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลาง จึงใช้เทคนิคการวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพ
ร่างกาย (Beta = 0.17) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการ
ประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านบริบท
ในทางบวก กล่าวคือ ถ้าสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัด
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย
เพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกน
กลางด้านบริบทเพิ่มขึ้นด้วย

สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย (Beta = 0.30)
ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐาน
แกนกลางด้านปัจจัยนำเข้า กล่าวคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพ
ร่างกายเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐาน
แกนกลางด้านปัจจัยนำเข้าเพิ่มขึ้นด้วย และสมรรถนะ
ของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด (Beta = 0.21) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านปัจจัยนำเข้า กล่าวคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านปัจจัยนำเข้าเพิ่มขึ้นด้วย

สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย (Beta = 0.25) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านกระบวนการ กล่าวคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกายเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านกระบวนการเพิ่มขึ้นด้วย และสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด (Beta = 0.15) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านกระบวนการ กล่าวคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านกระบวนการเพิ่มขึ้นด้วย

และสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย (Beta = 0.15) ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านผลผลิตในทางบวก กล่าวคือ ถ้าสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกายเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านผลผลิตเพิ่มขึ้นด้วย

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้แนวทางในการพัฒนาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ หลักสูตรการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัวไม่เข้มงวดของทางกองทัพบก โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้เสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์วิวัฒน์พลเมืองตามศูนย์ต่าง ๆ ทั้งในกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาศูนย์วิวัฒน์พลเมืองมีรายละเอียด ดังนี้

การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านบริบท โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลประกอบไปด้วยสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย เนื่องจากศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๗ เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพบก โดยมุ่งเน้นนอกจากผู้เข้ารับการบำบัดจะบำบัดฟื้นฟูจากสารเสพติดแล้ว ผู้เข้ารับการบำบัดจะต้องมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และมีระเบียบวินัย เมื่อบำบัดฟื้นฟูเรียบร้อยแล้ว จะกลั่นออกไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านปัจจัยนำเข้า โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลคือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามสถานภาพสมรสจะมีอิทธิพลเกี่ยวกับทางด้านการกำหนดเนื้อหา ตัวแปรลำดับต่อไปที่มีอิทธิพลคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย และสมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด

การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้านกระบวนการ โดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลคือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามสุขภาพจิต ดังนั้น กระบวนการในการบำบัดควรขึ้นอยู่กับระดับของสุขภาพจิต ตัวแปรลำดับต่อไปที่มีอิทธิพลคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านสมรรถภาพร่างกาย และ

ตัวแปรลำดับสุดท้ายที่มีอิทธิพลคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านความรู้
ความเข้าใจ และกระบวนการกลุ่มในการบำบัด

การประเมินผลหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางด้าน
ผลผลิตโดยมีตัวแปรที่มีอิทธิพลคือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล
จำแนกตามภูมิหลังทางสังคม โดยพิจารณาจากการวิจัยได้ว่า
ผู้เข้ารับการบำบัดที่ภูมิหลังทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับ
ยาเสพติดในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะกลับไปยุ่งเกี่ยวกับ
ยาเสพติดสูงกว่าผู้เข้ารับการบำบัดที่ภูมิหลังทางสังคม
ที่มีความสัมพันธ์กับยาเสพติดในระดับต่ำ และตัวแปรลำดับ
ต่อไปที่มีอิทธิพลคือ สมรรถนะของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้านร่างกาย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการวิจัยติดตามประเมินผลผู้ผ่านกระบวนการ
การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หลังจากผ่าน
กระบวนการอบรมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ๓ เดือน
และ ๖ เดือน เพื่อจะได้ศึกษาว่าผู้ผ่านกระบวนการบำบัด
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงทาง
พฤติกรรมและการเลิกยาเสพติดในระยะยาวหรือไม่

๒. ควรมีการประเมินประสิทธิผลของการบำบัด
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแต่ละเหล่าทัพ เพื่อนำ

ผลมาเปรียบเทียบการบำบัดในเหล่าทัพ เพื่อหาแนวทาง
การบำบัดที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. ควรมีการเพิ่มเติมหลักสูตรเกี่ยวกับการดูแล
สุขภาพของผู้เข้ารับการบำบัด และการอยู่ร่วมกันในสังคมกับ
ผู้อื่นหลังจากผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟู รวมถึงหลักสูตร
การวางแผนในสถาบันครอบครัว เป็นต้น

๔. ควรมีการจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับ
วิทยาศาสตร์การกีฬา และมีการจัดตารางการออกกำลังกาย
อย่างเป็นระบบแบบแผน และรวมถึงการคัดเลือกเจ้าหน้าที่
ที่มีคุณภาพ โดยมีการวัดผลการเรียนการสอน ความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติด และกระบวนการกลุ่ม
ในการบำบัด

๕. ควรมีการฟื้นฟูสุขภาพจิตของผู้เข้ารับฟื้นฟูก่อน
เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดพร้อมที่จะรับความรู้

๖. ศูนย์วิจัยนพลเมืองจะต้องให้ความสำคัญ และ
จะต้องให้ผู้เข้ารับการบำบัดที่ภูมิหลังทางสังคมที่มีความสัมพันธ์
กับยาเสพติดในระดับสูง ปรับเปลี่ยนแนวคิด และพฤติกรรม
ที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

โดยเมื่อผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูได้รับการออกกำลังกาย
ที่ถูกวิธี มีตารางการปฏิบัติในแต่ละวันอย่างถูกต้อง จะทำให้
ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูมีการปรับเปลี่ยนทางด้านร่างกาย
มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงขึ้น และไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ

เอกสารอ้างอิง

กองบริหารการสาธารณสุข. (๒๕๖๐). *แนวทางการดำเนินงานยาเสพติด กระทรวงสาธารณสุข*. สืบค้นเมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐,

จาก https://phdb.moph.go.th/phdb2017/force_down.php?f_id=311

ศิริชัย พงษ์วิชัย. (๒๕๕๖). *การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (๒๕๖๐). *แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดปี ๒๕๖๐*.

สืบค้นเมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2 /DRAWER051/>

GENERAL/DATA0000/00000611.PDF